

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Prolactinomas : clinical studies

Kars, M.

Citation

Kars, M. (2008, September 10). *Prolactinomas : clinical studies*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/13092>

Version: Corrected Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/13092>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

NAWOORD

Bestemming bereikt!! Het schrijven van een proefschrift is als een luchtballonvaart: je stippelt wel een route uit, maar gaande weg is men overgeleverd aan de richting en de kracht van de wind. Het vereist een goed kompas en een zekere ballast, en het is een onderneming waar ongemerkt vele mensen aan bijdragen.

Allereerst de patiënten met prolactinoom onder behandeling op de polikliniek Endocrinologie van Leids Universitair Medisch Centrum, zonder wie het niet mogelijk zou zijn geweest de klinische studies te verrichten. Mijn dank is groot! Ik hoop een bijdrage te hebben geleverd aan het vergroten van inzicht in de ziekte prolactinoom, het beloop en mogelijke bijwerkingen van medicatie.

Al tijdens mijn studie geneeskunde aan de VU in Amsterdam werd ik door Prof. Netelenbos en Prof. Lips geïnspireerd voor het vakgebied endocrinologie. Nadat ik enkele jaren in opleiding was tot internist, kreeg ik de mogelijkheid het aandachtsgebied te volgen binnen de afdeling Endocrinologie van het Leids Universitair Medisch Centrum, gecombineerd met een promotieonderzoek. De sfeer van de afdeling was al snel duidelijk: stimulerend en altijd gelegenheid voor overleg!

Het enthousiasme waarmee zowel de begeleiding voor de opleiding, als het onderzoek gepaard ging, heeft ervoor gezorgd dat deze ballonvaart koersgericht en vlot verliep. Mijn horizon werd verbreed door de nodige discussies, wat tevens resulteerde in waardevolle adviezen met betrekking tot het opzetten van het onderzoek en het schrijven van de manuscripten. Boven alles maakten humor en gemeende interesse in het leven van de promovendus buiten de muren van het ziekenhuis, deze vaart tot een zeer plezierige samenwerking!

Marjan Wassenberg en Moniek Kars, ik ben zeer verheugd en vereerd dat jullie mijn paranimfen willen zijn. Naast alle onderzoeksperikelen, hebben we de afgelopen jaren ook heel wat persoonlijke momenten gedeeld, soms met een traan, maar meestal met een lach!

Binnen de afdeling Endocrinologie zijn er talloze mensen die ik wil bedanken: de secretaresses Caroline, Marianne, en Marjolein; de altijd opgewekte afdelingssecretaresse Ingrid, de geduldige dames van de polikliniek Marja, Chantal, Anneke, Angelique, Anneke Veldhuyzen, en Wanda.

Agatha: "even bijkletsen" tussen de poli's door resulteerde vaak in urenlange gesprekken waarin onderzoeksgelateerde issues bliksem snel werden afgewisseld met privé zaken. Het klikte meteen! Gelukkig heeft Cambridge, en ik hoop ook St. Louis, daar geen verandering ingebracht.

Eveline en Marieke, jullie zou ik samen met Agatha, een soort superparanimfen kunnen noemen, zelfde interesses, onvermoeibaar om al mijn gezeur aan te horen, en altijd behulpzaam!

Olaf, elke p-waarde heeft ook een waarde, alleen wist jij die natuurlijk altijd beter in te schatten dan ik. Ik begreep er soms geen p-waarde van, maar goed daar had ik jou dan natuurlijk weer voor. Dank voor je statistisch significante bijdragen, en al je chocolade. Overigens is gebleken dat je bijnieren *kunt* ontwikkelen.

De sfeer was altijd goed met mijn kamergenoten op de afdeling Endocrinologie, waarvoor dank: Peter, Thomas, wij weten dat muizen- en kliniekmensen best gecombineerd kunnen worden, niet alleen op de werkvloer, maar ook zeker bij de nodige borrels. Peter, jij voorzag op "mijn" kamer ons van de nodige calorische snacks, koekjes, en wederom mijn verslaving chocolade.

Patiëntenzorg en diensten werden afgewisseld met onderzoek. Gelukkig deed ik dit niet alleen, maar kon ik de werklast delen met mijn "medefellows": Bas, dank voor de heerlijke samenwerking tijdens ons aandachtsgebied, Nienke en Behiye.

Eigenlijk is het allemaal begonnen in Amersfoort, in het Meander Medisch Centrum waar Carlo Gaillard als mijn mentor mij door de eerste jaren van de opleiding heen leidde, waarvoor grote dank! Vervolgens Mark Kramer, die mij aanspoorde om toch vooral in Leiden bij Prof. Romijn te gaan solliciteren.

En waar hechte vriendschappen zijn ontstaan: Anouk, Dylan, Marjan, Leontine, Wouter, George, Stijn en Lidwine, het was met recht een onvergetelijke tijd. Ik waardoor het enorm dat ik de afgelopen jaren, en ik hoop nog vele jaren in de toekomst, van jullie vriendschap mag genieten.

Mijn Ouderwaterse Meiden, heel bijzonder, en zeer gekoesterd dat we elkaar en onze vriendschap de afgelopen 20-25 jaar trouw zijn gebleven. Een half woord, met soms een enkele blik, is vaak genoeg om elkaar te begrijpen, en daar ben ik jullie enorm dankbaar voor: Tamara, Marlou, Susanne, Rianne, Amber, Marije, Jennifer, Renate, Cindy en Judith.

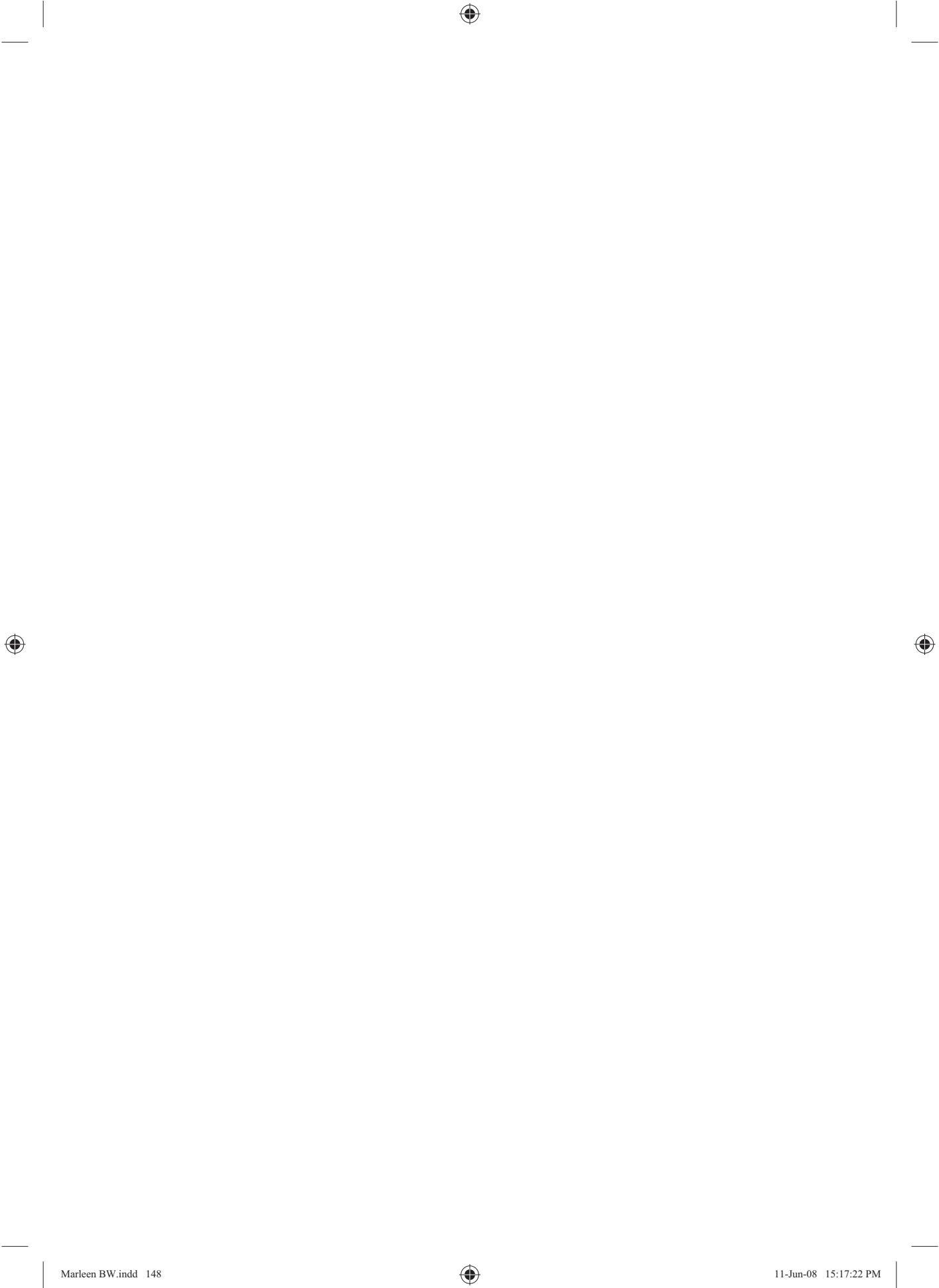
Niemand kan zonder familie: Oma, Pa, Ma, Mieke, Maarten en Moniek, en natuurlijk ook Florian en Melle.

Pa, Ma, Mieke, Maarten en Moniek: dieptepunten en hoogtepunten hebben we samen beleefd, en jullie steun was in welke situatie dan ook onvoorwaardelijk. Ik bewonder jullie allemaal voor wat jullie ieder voor zich in je privé en in je "werk" leven hebben bereikt. Een echte Kars zet door, en dat hebben we allemaal wel laten zien.

Lieve Oma, bij jou is het eigenlijk allemaal begonnen. Jij, met die eigenschappen waar ik je enorm om bewonder: trots, eigenwijs en een enorme doorzetter, vertelde je me al van jongs

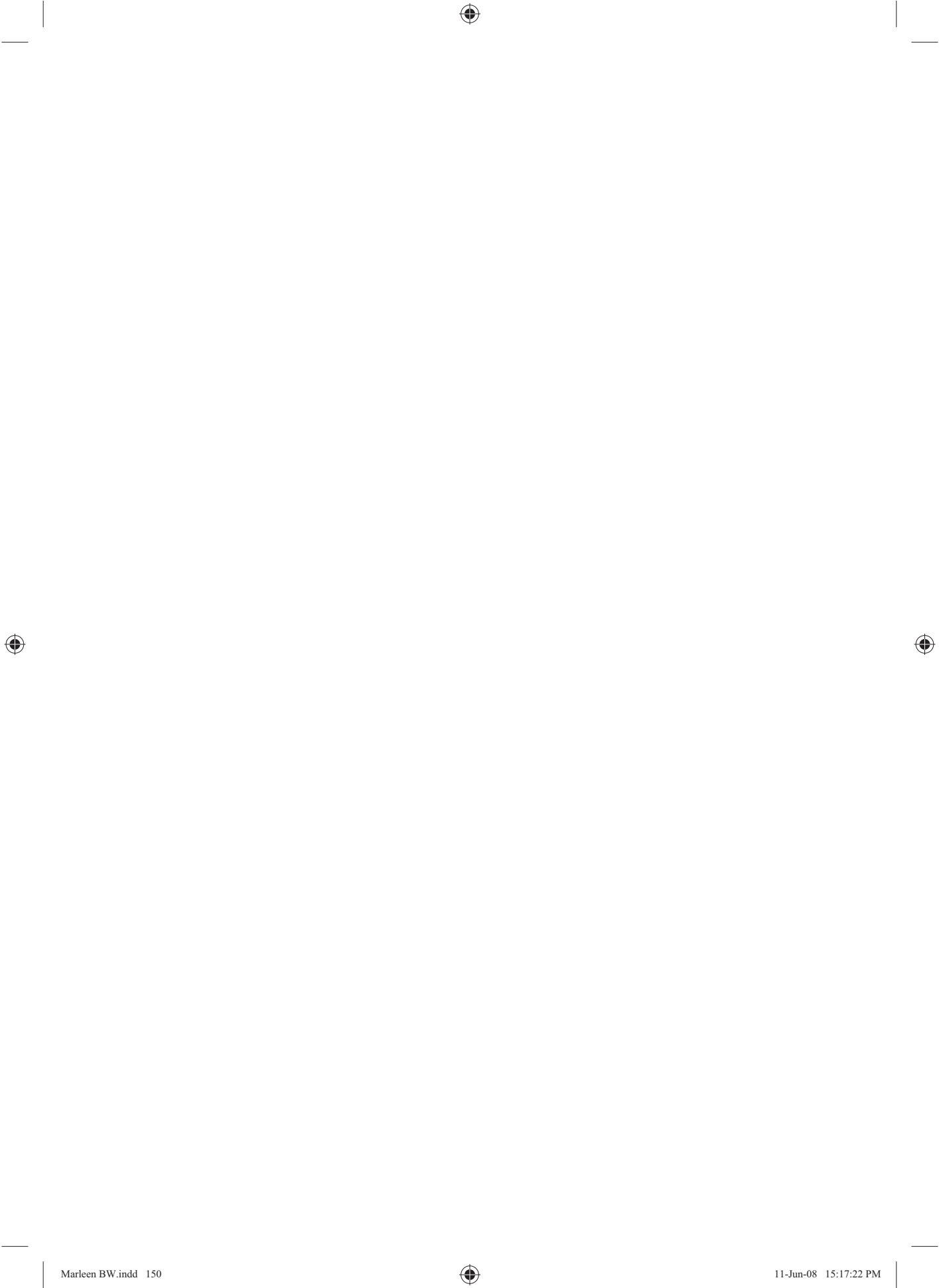
af aan al je avonturen in het ziekenhuis. Ik herkende in die verhalen tijdens mijn studie, co-schappen, en opleiding tot internist de gedrevenheid die jij vroeger in je had, het gevoel om voor andere te zorgen en naar perfectie te streven. De afgelopen jaren vond je zeker dat ik te hard werkte, en had je liever gehad dat ik wat vaker langs was gekomen, maar dat maak ik allemaal goed met je. Ik hoop dat we samen nog vele mooie momenten mogen beleven.

Florian en Melle, jullie laten de dag stralen als geen ander!

CURRICULUM VITAE

Marleen Kars werd geboren op 9 december 1975 te Oudewater. Na in 1994 het VWO diploma behaald te hebben op het Sint Antonius College te Gouda, studeerde ze Geneeskunde aan de Vrije Universiteit te Amsterdam. In 1998 werd het doctoraal examen afgelegd, en na het volgen van een aantal klinische stages bij de vakgroepen Endocrinologie en Kinderendocrinologie in het VU Medisch Centrum, werd in 2000 het artsexamen behaald. Aansluitend was zij bijna 2 jaar werkzaam als arts-assistent interne geneeskunde in het Meander Medisch Centrum te Amersfoort. De opleiding tot internist werd in 2002 begonnen in het Meander Medisch Centrum te Amersfoort (opleider Dr. A. van de Wiel), welke in januari 2005 werd voortgezet in het Leids Universitair Medisch Centrum te Leiden (opleider Prof.dr. J.A. Romijn), alwaar tevens een start werd gemaakt met het onderzoek dat geleid heeft tot dit proefschrift (promotor Prof.dr. J.A. Romijn). In oktober 2005 startte zij met het aandachtsgebied Endocrinologie in het Leids Universitair Medisch Centrum te Leiden (opleider Prof.dr. J.W.A. Smit), welke zij in oktober 2007 afrondde, tegelijkertijd met de opleiding tot internist. Vanaf maart 2008 zal zij werkzaam zijn op de afdeling Internal Medicine, Division of Geriatrics & Nutritional Science, Washington University School of Medicine te Saint Louis (USA, MO).

PUBLICATIES

Kars M, Van Dijk H, Salimans MM, Bartelink AK, Van de Wiel A. Association of furunculosis and familial deficiency of mannose-binding lectin. *Eur J Clin Invest* 2005; 35(8):531-534.

Kars M, Roelfsema F, Romijn JA, Pereira AM. Malignant prolactinoma: case report and review of the literature. *Eur J Endocrinol* 2006; 155(4):523-534.

Kars M, Van der Klaauw AA, Onstein CS, Pereira AM, Romijn JA. Quality of life is decreased in female patients treated for microprolactinoma. *Eur J Endocrinol* 2007; 157(2):133-139.

De Lange DW, Kars M. Perioperative glucocorticosteroid supplementation is not supported by evidence. *Eur J Intern Med*, doi.org/10.1016/j.ejim.2007.12.004.

Van der Klaauw AA, Kars M, Biermasz NR, Roelfsema F, Dekkers OM, Corssmit EP, Van Aken MO, Havekes B, Pereira AM, Pijl H, Smit JW, Romijn JA. Disease-specific impairments in quality of life during long-term follow-up of patients with different pituitary adenomas. *Clin Endocrinol (Oxf)*, doi:10.1111/j.1365-2265.2008.03288.

Kars M, Delgado V, Holman ER, Feelders RA, Smit JW, Romijn JA, Bax JJ, Pereira AM. Aortic valve calcification and mild tricuspid regurgitation, but no clinical heart disease after 8 years of dopamine agonist therapy for prolactinoma. *J Clin Endocrinol Metab*, in press.